

Bajai Független Hírlap

Regényhírcsoporthoz tartozó politikai napilap.

Lapvezér: **Lázár Pál.**

||

Főszerkesztő: **Dr. Balogh Ernő.**

Megjelen naponta, kivéve hétfőn és ünnepek után való napokon.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz szállítva:		Videken:	
Égész évre.	10 korona.	6 korona.	
Félévre.	5 korona.	3 korona.	
Negyedévre.	2-50 korona.	4 korona.	

Felirat-szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Szirmai Vidor.

Szerkesztőség: Szent István-ter. 11. sz. sz.

Telefon szám: 51.

Kiadóhivatal:

Rozsa József Könyvnyomdája, hól hirdetések felvételnek.
Telefon szám: 45.

A közoktatás gyakorlati iránya.

Baja, augusztus 21.

Utóbbi időben nemzeti önállóságunkkal, gazdasági jólétünkkel kapcsolatban mindinkább előtérbe nyomul az iparfejlesztés és közgazdaság kérdése.

Darányinak legutóbb kibocsátott, a háziipar fejlesztését célzó rendelete sokkal fontosabb jelentőségű, mint a hogy az első pillanatra látszik. Ez a rendelet oda gravitál, hogy a kéziipar s ennek kapcsán a mezőgazdaságot szorosabb összeköttetésbe kell hozni oktatásügyünkkel.

Láthatjuk azt, hogy csak a lapok közgazdasági rovatát, (még kevésbé a gazdasági szaklapokat) a mi ugynevezett „tanult” elemünk figyelemre nem méltatja. Persze, hiszen a közgazdasághoz nagyon keveset értenek, mert oly irányu intézményeinkkel, a melyek a közgazdaság tanítását célozzák, nem törődtek. Megelégednek azzal, hogy a jogegyetemen ennek tanszéket állítottak, egy pár szakiskolát szerveztek, de nem mindenkinek sikerült ezeket hallgatni, tanulni. Pedig a széleskörű, minden irányu tudáshoz föltétlenül szükséges egy kis nemzetgazdasági tudás is.

Közoktatásunk gyakorlati irányuvá tételén nagyon sokat furtak-faragtak. Most már elérkeztünk oda, hogy a praktikus oktatás keretébe a nemzetgazdaságtannak is helyet adjunk.

A népiskolákban történik is valami e téren, a mint azt a viszonyok megengedik, de már a középiskolákban az ilyen intenzív irányban való intézkedésnek halvány nyomát sem találjuk.

A népiskolák reformált tanterve után most a középiskolák reformjával foglalkoznak. És itt — föltétlenül be kellene ékelnünk a közgazdaságtant, mint rendes tárgyat.

A kivétel nem volna nehéz. A közgazdaságtant a történelemmel kapcsolatba kellene hozni; — az egyes korszakok végén szokásos kulturális fejlődésről szóló fejezetekbe nagyon be lehetne ékelni a közgazdasági elméletek keletkezésének, fejlődésének és gazda-

sági viszonyok alakulásának a történetét is — és az irodalomtörténet csak nyerne értékében, ha a közgazdasági írók műveit, azok célját is tárgyalnák a jelenlegi tisztán szépirodalmi művek mellett.

Az itt szerzett általános gazdasági ismereteket tetőznek be a szakiskolák vagy magasabb intézetek közgazdasági tanszékei.

A közoktatás ily módon való kiegészítése után két évtized múlva egészen más jelleget öltene a közgazdasági kérdések tárgyalása.

Ez volna az ideális állapot, a melyet említett módon szépen keresztül lehet és kell vinni.

Ma hogy állunk? Valljuk meg őszintén, hogy a szorosán vett gazdasági szakembereken kívül — „tanult” emberek legnagyobb része hallgat az ilyen irányu kérdések tárgyalásánál vagy dobálózna a merkantilizmus, agrarizmus, utilitárizmus hangzatos kifejezésével, a nélkül, hogy azok mélyreható jelentőségeit alapján véve ismernek.

Közgazdaságunk s ilyen intézményeink ma csak annyiban keltettek érdeklődést, a mennyiben ilyen intézménytől valamely vidék, város vagy érdekelt csoport hasznot vár.

Oktatásunk minden fokon — ilyen gyakorlativá tétele közgazdasági tudásunk fejlesztését egyéni s nemzeti vagyonosodásunkat eredményezné.

Politikai hírek.

— Budapesti tudósaink telefon-jelentése. —

Budapest, augusztus 21.

A horvát országgyűlés felirata.

A horvát országgyűlés szerb-horvát koalíciója már elkészítette a horvát tartománygyűlésnek a királyhoz intézendő felirati szövegének tervezetét. Eredetileg három felirat benyújtására volt kilátás, de a horvát országgyűlés többsége abban állapodott meg, hogy a szerb-horvát koalíció javaslatát fogadja el, mert 101 szavazatból 52 a koalíci-

óra esik. A felirat hangsúlyozza Dalmácia Horvát-Szlavonországgal való egyesítésének sokszor hangoztatott követelését és a visszacsatolás módjára nézve ismétli a horvát országgyűlés kiküldötteinek a magyar parlamentben tett deklarációjukban megjelölt utat és eszközöket.

A mezőgazdasági szeszgyárosok Kossuth Ferenchez.

Mint a magyar Tudósító jelenti, Kossuth Ferenc Kereskedelemügyi minisztert a magyar mezőgazdasági szeszgyárosok országos szövetsége tegnapi alakuló üléséből a következő távirattal üdvözölte:

A magyar mezőgazdasági szeszgyárosok országos szövetsége mai alakuló üléséből Nagyméltóságodat, mint az összes hazai iparágak szilárd alapját s az egész iparfejlesztési politika sarkkövét képező mezőgazdasági iparoknak hivatott őret mély tisztelettel üdvözöljük s a mezőgazdasági szeszgyártás ügyeit gondozó érdekképviseletet Nagyméltóságodnak szíves jóindulatába ajánljuk. Gróf Cedwitz Utz elnök és Darócy Aladár titkár.

A duna-menti vasut.

— Hat befektetés. —

Amióta bizonyos lett, hogy a Dunahidat Baja és Báltaszék között megépítik, azóta nagyon fellendült Baja környékén a vasut építési kedv.

Ezidőszerint két vasuti vonal kiépítéséről van szó: az egyik az ugynevezett Duna-menti, a másik pedig a dunapatai-bajai vasut. Mindkettő hozzájárulást kér Baja városától.

A Duna-patajjal kapcsolatos tervről nem beszélünk, mert az még távol áll a megvalósulástól, minthogy az engedélyes nem tudja magát a végleges irányt illetőleg elhatározni.

Sokkal aktuálisabb azonban a Bajáról kiinduló Duna-menti vasut kérdése, mert azt — állítólag — már ez év őszén, október hó elején meg-

A Bárány-Szálloda

KELLEMES NYÁRI HELYSÉGE MEGNYILT.

Kellemes szórakozás. Minden este cigányzene. Különböző italok. NAPONTA FRISS SÖR CSAPOLÁS. — Víziseregeli, ebéd, vacsora.

• • NAPONTA FRISS ZÓNA REGGELI • •

Tisztelettel HORVÁTH JÁNOS bérli.

Házak, Ingatlanok adás-vételét

és berbe adását olcsón közvetít

Taubner Fülöp

alkusz BAJÁN.

is akarják kezdeni. Kétszeresen aktuális teszi a kérdést azon körülmény hogy a kongresszió tulajdonosainak kérvénye már is ott fekszik a tanács, illetve a törvényhatósági bizottság előtt. Az engedményesek nem kevesebb, mint 100.000 mondd száz ezer koronát kérnek hozzájárulásként városunktól.

Amidőn ilyen nagy befektetést kérnek városunktól, meg kell, hogy vizsgáljuk vane, ok rá, célszerű-e, hogy a törvényhatósági bizottság a kért summát meg is szavazza?

A kérdés az, hogy kinek van szüksége a másokra?

Szüksége van-e Bajának a város alatt fekvő községekkel összekötő vasútra, avagy szüksége van-e a vállalkozóknak arra, hogy Baja legyen a vasút fő- és végállomása.

Nekünk erre a vasútra nincsen szükségünk, sokkal egetőbb szüksége, érdeke e városnak az, hogy a baja-bezdáni állami műut kiépíttessék és éppen a Duna-menti vasut, amelynek egy azon utiránya van, mint a baja-bezdáni műutnak, veszélyeztetni egyik legfontosabb gazdasági érdekünket a baja-bezdáni műut létesítését. Mert féltő, hogy ha ezuttal parallel ki fog épülni egy vasut is, akkor, a kormány idegenkedni fog a műut kiépítésétől. Már pedig nekünk első sorban az az érdekünk, hogy az idegravitáló községek jó uton tengelyen könnyen megközelíthessék Baja piacát. Hogy miért érdekünk az hogy a környék népe ne vasuton, hanem tengelyen jusson Bajára, azt bővebben magyaráznunk felesleges.

Ellenben a vasutat építtető bizottságban vannak azzal, hogy a vasutjuk csak úgy lesz kifizetődő, értékes és jól jövedelmező vállalat, ha csatlakozást nyernek Baján az Alföldet a tengerpartot összekötő baja-báttaszéki vasúttal.

Mindezek után pedig, amikor világos, hogy a baja-bezdán-palánka vasut kiépítésének kérdése mi reánk nézve inkább károsodást, mint hasznot jelent, fel kell vetnünk azon kérdést, miért adjon a város ennek a vállalatnak száz ezer koronát.

A tanács szándékát ebben a kérdésben nem ismerjük, de eleve is kijelentjük, hogy ezen holt befektetés ellen harcolni fogunk és eme küzdelmünkben az egész város polgársága mellettünk lesz.

Telefonhírek.

Budapest, aug. 21.

Egy inzultus végzetes eredménye.

Jung József inzultálta Csaplár Benedek magantisztviselőt, aminek az a következménye lett, hogy Csaplár sebében meghalt.

H I R E K.

Baja, augusztus 21

A bajai céllövész társulat.

Folyó hó 20-an Szent István napján nagyszabású hangversenyt rendezett, melyen a közönség színe-java volt jelen. A műsor I-ső számaul Spiegel János mesteri tárogató játéka szerepelt. A Kuruc nótákat, mely ér-zéssel, szívhez szólón adta elő a közönség élénk elismerése mellett.

Nagy hatást és zajos tetszést váltott ki Medgyaszay Vilma, a király színház genialis művésznője. Dalai, kupléi és szavaltai elő-nken visszatükröztek művészi egyéniségét és gyönyörűséget szereztek mindvégig a hallgatóknak. Zeneszámaul Marcel Andorné ur-hölgy kísérté kiváló precíz előadásban és nagy kitartó buzgalomra és betanulásra való jártassággal bír.

Mely és maradandó sikert ért el Posta Sándor a Zrínyi Ilona nicomediai lakomája című melodráma előadásával. Gyönyörű orgánuma, ügyes hangsúlyozása, szakavatott drámai előadással, tettek bizonyosságot. A zongora kíséretet Bernhardt Annuska ur-hölgy látta el minden ízében kitűnő tehni-kára kísérő képességre való ügyességgel. A zenének a szöveghez simulását oly bámulatos jártassággal segítette elő, hogy méltán rászolgált a közönség elismerésére.

Szaday Maca és Szaday Blanka ur-hölgyek a Hunyady indulót zongorán négy kezben adták elő és finoman kidolgozott játéku hiven tükröztette vissza a klasszikus mű minden zenei szépségét. A közönségnek szerzett igazi műélvezetért sűrű tapsokat és nagy elismerést szereztek.

Tanító választás. A szomszédos Csávoly községben tanító választás volt, s egyhangulag Grünfelder Lipót bajai lakos lett megválasztva.

A szocialisták tegnap tartott nagygyűlésükön kimondták a lakossztrájkot, a mely szerint a lakok a háziurak házber emelésével szemben ellenállást fejtenek ki.

Mulatság. A bajai ipartestület a körrel egyetemben könyvtára javára 1906. évi aug. 26-an este 8 órakor saját háza összes termében színelőadással és sorsjátékkal egybekötött jótékony célú zártkörű „Táncestélyt” rendez. Belépő-jegy: I-ső hely 2 korona, II. hely 1 korona 60 fillér, III. hely 1 korona 20 fillér és állóhely 80 fillér. Jegyek előre válthatók: Fischer Béla, Klein Rezső és Csermak Sándor uraknál. Este a pénztárnál minden jegy 20 fillérrel több. Felülfizetéseket köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak. Ételek és italokról Preimajer Pál ismert vendéglős gondoskodik. Főpróba aug. 24-én este 8 órakor. Belépő-jegy 20 fil. Színpad kerüli a „Doktor ur.” Bohózat 3 felv. Irtá: Molnár Ferenc. Rendező: László Károly ur. Sugó: Varadi Andor ur. Személyek: Dr. Sárkány Szűcs Imre., Puzsér László Károly., Csütő Liebl Rezső., Cseresnyés Szigeti Lajos., Bertalan Komlósi Mihály., Földrajz-tanár Nemetz Gyula., Igazgató Perki László. Első rendőr Nemetz Gyula., Második rendőr Perki László., Sárkányné Artinger Erzsike k. a., Lenke Lóó Matildka k. a., Marosiné Borits Jánosné urnő., Szobaleány Borkovits Erzsike k. a.

A tisztviselők országos szervezkedése. Az Országos tisztviselő szövetség választmánya igen látogatott ülést tartott tegnap, a melynek tárgya a Szent-István napi közgyűlés megbeszélése volt. Luby Géza egyházkerületi főgondnok, országgyűlési képviselő bejelentette, hogy a székes-főváros polgármestere készséggel ajánlotta fel az újváros háza közgyűlési termet az alakuló

közgyűlés céljaira, miért is ajánlotta, hogy a közgyűlés itt tartassék meg. — A választmány ez indítványt elfogadta, s így az alakuló közgyűlés folyó hó 20-an, Szt-István napján, délelőtt 10 órakor, az újváros háza (IV. Váci-utca 62.) közgyűlési termében volt. Ezután a titkár terjesztette elő jelentését, mely szerint a lefolyt héten 1348 tag jelentkezett, úgy, hogy a szövetség tagjainak száma ez idő szerint a 100 ezret felülhaladja. Jelentést tett továbbá arról, hogy egy balatoni, egy tatrai és 4 erdélyi fürdőhely igazgató-ságától érkezett igen előnyös ajánlat üdülő-házak létesítése tárgyában, valamint, hogy az ország egyik legelőkelőbb pénzintézete tervezetet nyújtott be oly tisztviselői takarékpénztár szervezésére vonatkozólag, amely tisztviselőknek 6 százalékos kölcsönt nyujtana. — Kende Todor Ganzgyári főmérnök, Várady Antal takarékpénztári igazgató és Komjáthy Pál dr. ministeri fogalmazó hozzászólásai után az ajánlatokat az igazgató-sági választmány ele utalta az értekezlet. — Végül felkéri a Szövetség a tisztviselőket, kik vidékről jönnek, hogy az elhelyezés tekintetében a Szövetség titkári hivatalhoz forduljanak. — Egyébiránt mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a Szövetség titkári hivatala Budapest VIII. Práter-u. 45.

Az izr. tanítók gyűlése. Az izr. tanítók f. hó 27-én gyűlést tartanak Szabadkán. Ez lesz ez évben az első összejövetel, melyen ügyüket fogják megbeszélni.

A Tisza-Duna esatorna tervezése eled-dig tudvalevőleg úgy áll, hogy Csongrádnál szakadna a Tiszába. Amde ez a terv az alföld két legnagyobb városát Szegedet és Szabadkát mellözi. Miért is szeged mozgalmat kezd, hogy a torkolatot Szeged alá kaphassa. Ez ügyben az érdekelt városokat, községeket és törvényhatóságokat szeptem-ber 1-ére Szegedre hívta össze, a honnan külön felterjesztésben sürgetik a délvidék emez óhaját.

Tanítók gyűlése. A vármegye tanító-egylet évi rendes közgyűlését szeptember 8. és 9. napjaira halasztotta el, a mikor is Pálicson fog az megtartatni.

Az anyakönyvi törvény revíziója A belügyministeriumban szept. hónap 10-én Andrássy Gyula gróf belügyminister elnök-letével ankétet tartanak az anyakönyvi törvény revíziója tárgyában

Kétfejú gyermek. Jandache V. Nedelea predeali (Bukarest) román asszony figyermek-et szült, kinek két feje, mindkét fején csak egy-egy szem volt, fülei és orra pedig teljesen hiányoztak. A torzszülött élve jött a napvilágra, de néhány perc múlva meghalt.

Aki mindenét kisorsolja. Mitrovicáról írjak lapunknak, hogy Reichl Ferenc műépi-tész kisorsolja a Kállay-utcaiban levő remek palotáját. A ház gyönyörű helyen fekszik és gazdag díszítései nagy értékűvé tették az amagy is sokat érő hazat. Azt írja továbbá tudósítónk, hogy Reichl marháit is kisorsolja és Mitrovicán már felhívásokat is kapnak egyesek, hogy a sorsjegyekből vásároljon a közönség. Tudósítónk azt hiszi, hogy Reichl nevével valaki visszaél, mert el nem hihető, hogy valaki ilyen módon akarjon megvalni vagyonától.

Okos gondolatok.

A ki kettőt szeret, egyet sem szeret igazán.

Két udvarlónál többet ér a — harmadik kerő.

Az a lány marad hoppon leghamarabb a ki kettőt szeret: a ket ur összekap és mind a kettő lemond.

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szenvednek emésztési zavarban. Kiválóan bevált hányás, bélhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvos ajánlja.

Legjobb táplálék egészséges és gyomortajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Diet. tápláló szerek gyára Kufeké R., Wien, I. és Bergedorf-Hamburg.

